

A Legfelsőbb Bíróság a dr.Törös & Fülöp Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... I.r. és a ... II.r. felpereseknek a dr.Farnas József ügyvéd ... által képviselt ... alperes ellen üzletrész kötelező megvásárlása iránt a Békés Megyei Bíróságon 3.G.40.087/2008. számon folyamatban volt, a Szegedi Ítéltábla 2009. október 5-én kelt Gf.III.30.210/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen az I.r. felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.210/2009/3. számú jogerős ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az I.r. felperest, hogy az államnak - az illetékes adóhatóság külön felhívására - fizessen meg 432.000 (Négyszázharminckettőezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az 1997. október 20-án kelt társasági szerződéssel létrejött, 1998. május 18-án bejegyzett S. Kft-nek - a cégjegyzék adatai szerint - tagjai: 1997. október 20. óta a „H. Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság, 2003. június 2. óta az I. és a II.r. felperes, 2005. július 25. óta, a társaság irányítását biztosító többségi befolyás mellett, az alperes.

A 2006. szeptember 21-én tartott taggyűlésen határozat született arról, hogy a „H. Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság értékesíteni kívánt 6.600.000 Ft névértékű üzletrészét, 12.000.000 Ft-ért, elővásárlási jogával élve a S. Kft. megvásárolja.

A 2007. október 26-án tartott taggyűlésen hozott 7/2007. (X.26.) számú taggyűlési határozat akként rendelkezett, hogy amint a megelőzően említett üzletrész átruházásából eredő tagváltozás a cégnyilvántartásba bejegyzést nyer, az érintett saját üzletrész bevonása iránt szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

A felperesek a 2008. december 29-én benyújtott keresetükben kérték kötelezni az alperest, hogy egyenként, 2.870.000 Ft névértékű üzletrészeiket 7.195.352 Ft-ért vásárolja meg.

Előadták, hogy a cégnyilvántartás adataival szemben, a „H. Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság tagsági jogviszonya már nem áll fenn. Üzletrészeinek megvásárlásával, majd az azt követő üzletrész bevonással, a S. Kft. 44.000.000 Ft-os törzstőkéje 37.400.000 Ft-ra csökkent. Az alperes - tekintettel a 31.660.000 Ft névértékű üzletrészére - ezáltal a szavazatok 84,6 %-át megszerezve, minősített többségi befolyáshoz jutott. A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: 2006. évi Gt.) 53. § (1) bekezdése alapján ezért a felperesek üzletrészeire vételi kötelezettsége keletkezett. E kötelezettségének a peres eljárás kezdeményezését megelőző felperesi felhívások ellenére nem tett eleget.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Jogi álláspontja az volt: a S. Kft. társasági szerződésének a 2006. évi Gt. szabályai szerinti módosítása hiányában a kereset jogalapjaként megjelölt 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdése alkalmazásának nincs helye. Vitatta egyébként, hogy a törzstőke leszállítás folytán bekövetkezett szavazatarány-változás - mint szerzésnek nem minősülő jogi aktus - miatt, a szavazatok legalább 75 %-ával rendelkező tagot terhelne a kisebbségi tulajdonosok üzletrészeinek megvételére vonatkozó kötelezettség. Hivatkozott arra is, hogy minősített többségű befolyásának cégjegyzékbe való bejegyzése, közzététele hiányában a felperesek keresetben megjelölt igényének érvényesítéséhez szükséges jogszabályi feltételek különben sem állnának fenn. Nem ismerte el a kereset összegszerűségét sem.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

A 2006. évi Gt. 336. § (4) bekezdésében írt hatálybaléptető rendelkezésekre tekintettel a 2006. évi Gt. szabályait a jogvita eldöntése során irányadónak tartotta. Rámutatott azonban arra: a 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdésében rögzített, a minősített befolyás közzétételétől számított 60 napos jogvesztő határidőn belül fennálló igényérvényesítési jog a felperesek által nem gyakorolható, mert az alperes minősített befolyásának a cégjegyzékbe bejegyzésére illetve közzétételére nem került sor. Az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta emiatt annak vizsgálatát,

hogy a törzstőke leszállítással kialakult szavazatarány-változás minősített befolyás szerzést eredményező jogi aktusnak tekintendő-e, továbbá, hogy a felperesek által megjelölt üzletrész ellenérték a 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdésében előírtak szerint került-e meghatározásra.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A fellebbezés elbírálásakor hatályos Pp. 247. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem látta akadályát annak, hogy a fellebbezési eljárás során a marasztalás helyett, az alperest terhelő, 7.223.606 Ft vételár mellett fennálló vételi kötelezettségének megállapítására irányuló módosított keresetet elbírálja. Úgy ítélte azonban, hogy a Pp. 123. § által a megállapítás iránti kereset előterjesztésére előírt együttes jogszabályi feltételek nem álltak fenn. A felperesek jogainak megóvása miatt, az általuk kért bírósági döntés meghozatala nem volt szükséges. A 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdése ugyanis, mint kisebbségvédelmet biztosító szabály, a felperesek jogainak megvédését biztosítja. Az említett jogvédelmi eszköz alkalmazását, a 2006. évi Gt. 53. § (2) bekezdése szerint, a S. Kft. társasági szerződése nem zárja ki. Ha a 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdésében írt jogszabályi feltételek fennállnak, a felperesek igényérvényesítési joga megnyílik. Az alperessel szemben marasztalást kérhetnek, a vételi kötelezettség teljesítésének megtagadása esetén.

A másodfokú bíróság a kifejtettek mellett, egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a minősített befolyás közzététele hiányában a felpereseket megillető kisebbségi jog nem gyakorolható, az alperes marasztalásának nincs helye.

Az ítéletében utalt arra is: a felperesek álláspontjával ellentétben, a jogvita eldöntése nem függött az általuk, időközben, a minősített befolyásszerzés bejelentésének elmulasztása miatt kezdeményezett törvényességi felügyeleti eljárás során hozandó határozattól. A jogi helyzet - a felperesek igényének jelen eljárásban való érvényesítéséhez szükséges, a Gt. 53. § (1) bekezdésében előírt feltételei nem állnak fenn - nem változna.

Az I.r. felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet helyett jogszabályoknak megfelelő új határozathozatalt, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a másodfokú eljárásban előterjesztett kereset módosításnak való helyt adást kért.

Előadta, hogy a támadott jogerős határozat sérti: az előnyök szerzése végett, saját felróható magatartásra hivatkozás tilalmáról rendelkező Ptk. 4. § (4) bekezdését, a vezető tisztségviselőknek a gazdasági társaság adataiban bekövetkezett változásoknak a

cégbíróshoz történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségét tartalmazó, 2006. évi Gt. 26. § (1) bekezdését, az adatváltozások bejelentésére nyitva álló, 30 napos határidőt előíró, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: 2006. évi Ctv.) 50. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 34. § (1) bekezdését.

Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a felperesek terhére értékelték a minősített befolyásszerzés bejelentésének alperes általi elmulasztását. Előadta: az alperes a cégjegyzékbe be nem jegyzett, de ténylegesen fennálló helyzetét kihasználva hátrányos üzletpolitikát folytat, a társasági vagyont csökkenti, a felperesek üzletrészt elértékteleníti. Az eljáró bíróságok jogi álláspontja miatt ezért, a felperesi kisebbségi jog nem érvényesülhetett, az üzletrész mielőbbi megvételének kikényszerítésére nincs mód. Az I.r. felperes vitatta, hogy a megállapítás iránti kereset előterjesztésének jogszabályi feltételei nem álltak fenn.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet az I.r. felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat nem jogszabálysértő.

Az alperes által felülvizsgálati kérelemmel nem támadott jogerős ítéletben foglaltakra tekintettel, a jelen eljárás során a 2006. évi Gt. 52-53. §-ainak a jogvita eldöntése során történő alkalmazása nem volt vitatott.

A Legfelsőbb Bíróság ezért elsődlegesen csak azt vizsgálhatta, hogy az említett, az I.r. felperesi kereset jogalapjaként megjelölt jogszabályi feltételek fennálltak-e.

A 2006. évi Gt. 52. § (1) és (2) bekezdése értelmében, ha a kft-ben annak tagja (befolyásszerző) az alapítást követően a szavazatok legalább 75 %-ával rendelkezik, köteles e befolyás létrejöttét 15 napon belül a cégbíróságnak bejelenteni. A bejelentési kötelezettség tehát egyértelműen a szavazatok mértékéhez és nem a társaságban fennálló tulajdoni részesedéshez kapcsolódik. A befolyásszerző ezen bejelentése mellett, a 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel 2006. évi Ctv. 34. § (1) bekezdésére, 27. § (3) bekezdés a) pontjára, valamint (4) bekezdés d) pontjára - a befolyásszerzés cégjegyzékbe való bejegyzése és a Cégbíróhivatalban történő közzététele érdekében a vezető tisztségviselő is köteles változásbejegyzés iránti kérelmet előterjeszteni. Amennyiben a befolyásszerző a kötelezettségének nem tesz eleget, a 2006. évi Gt. 52. § (1) bekezdés valamint a 2006. évi Ctv. 81. § (1) bekezdése a) és b) pontja szerinti törvényességi felügyeleti

intézkedés alkalmazható vele szemben, amint azt a 2006. évi Ctv. 81. § (5) bekezdés tartalmazza. A cégbíróság a mulasztó céget figyelmeztetheti, vagy vele szemben 100.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig terjedő pénzbírságot szabhat ki. A vezető tisztségviselővel szemben - annak mulasztása esetén - pedig a 2006. évi Ctv. 34. § (2) bekezdése alapján 50.000 Ft-tól 500.000 Ft-ig terjedő pénzbírság kiszabására van lehetőség. A 2006. évi Gt-nek és a 2006. évi Ctv-nek az ismertetett szabályokon kívül nincs további rendelkezése a mulasztó befolyásszerzővel szemben.

A 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdése az említett mértékű befolyás létrejötte esetén lehetőséget ad a kisebbségben maradt tagoknak arra, hogy a társasági részesedésük megvásárlását kérjék a többségi tulajdonostól. Ennek időpontja a cégnyilvántartásba bejegyzett adatnak a Céglapban történt közzétételével kezdődik, és 60 napig áll fenn.

A perben nem volt vitatott, hogy sem a befolyásszerző, sem a vezető tisztségviselő nem gondoskodott az említett adatváltozás bejelentése, bejegyeztetése, valamint közzététele iránt. A felperesek emiatt törvényességi felülvizsgálati eljárást is kezdeményeztek. Ez azonban nem változtat azon a jogszabályi előírás által teremtett helyzeten, hogy a felpereseknek csak a közzététellel nyílik meg az igénye arra, hogy a befolyásszerzőtől üzletrészüket megvásárlását követeljék. Mivel az igény keletkezése és érvényesíthetősége a közzétételhez kapcsolódik, a csak megállapításra irányuló kereset Pp. 123. §-ában írt feltétele nem valósult meg. A felperesek üzletrészüket megvásárlását - annak hiányában - nem követelhetik. Ha a befolyásszerző illetve az ellenőrzött cég vezető tisztségviselője az I.r. felperes által a felülvizsgálati kérelemben írt bejelentés illetve adatváltozás bejegyzése iránti eljárás kezdeményezése iránti kötelezettségének eleget tesz, a befolyásszerző vételi kötelezettsége a 2006. évi Gt. 53. § (1) bekezdésén fog alapulni, és nem a megállapítást tartalmazó ítéleten.

A Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú eljárás során, a 9. sorszámú jegyzőkönyvhöz mellékként csatolt 2007. október 26-án tartott taggyűlésen készült jegyzőkönyv alapján észlelte azonban azt is, hogy a 7/2007. (X.26.) számú taggyűlési határozatban foglaltakkal az sem nyert bizonyítást, hogy az alperes 71,9 %-os üzletrésze - törzstőke leszállítás folytán - 84,6 %-ra növekedett, és az alperest, a megnövekedett mértékű üzletrészre eső szavazatarány miatt minősített befolyásszerzőnek kell tekinteni.

A Legfelsőbb Bíróság a kifejtett indokokkal, az eljárási szabálysértés nélkül meghozott, jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek - felülvizsgálati ellenkérelem előterjesztése hiányában - igazolt eljárási költsége nem merült fel, ezért arról a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2011. április 11.

*Dr.Bodor Mária sk. a tanács elnöke, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk.
előadó bíró, Dr.Csóke Andrea sk. bíró*